

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

IV. quid suppositio formalis, & quomodo dividatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

terminum, qui suum proferentem non significet, puto hoc addendum si terminus nihil ex instituto significet, & pro suo proferente non supponatur; supponitur materialiter; ratio est, quia ut sic non est pro quo formaliter accipitur.

LXXXIV. 2. Si prædicatum aliquod conveniat subiecto spectato secundum suas litteras, sic ut tribui non possit rei per illam significatæ, tunc subiectum accipitur materialiter. Verum, etiam hoc non placet; 1. Quia ly *homo* in hac propositione, *homo dissyllabum est ens, cognoscibile &c.*, sumitur materialiter, & tamen prædicatum convenit subiecto spectato secundum suas litteras, sic ut tribui possit rei per illam significatæ, ut Petro v.g. quia Petrus est ens, cognoscibilis &c. Item in hac propositione, *amo est verbum, amo* accipitur materialiter, & tamen prædicatum sic illi convenit spectato secundum suas litteras, ut tribui possit rei per illud significatæ, videlicet conjugabili per tempora. 2. Quia ly *homo* in his propositionibus, *homo est nomen, homo est dissyllabum*, accipitur materialiter, & tam prædicatum tribui potest rei significatæ per vocem *homo*, ut *Petrus est nomen, Petrus est dissyllabum*: quare puto illud quod sequitur hic etiam addendum: si prædicatum aliquod non transcendens conveniat subiecto spectato secundum suas litteras, sic ut univocè tribui non possit rei, quæ directè significat, accipitur materialiter.

LXXXV. 3. Terminus cui præponitur particula ly, id, *vocor*, *appellor* &c., accipitur materialiter.

DUBIUM IV.

Quid suppositio formalis, & quomodo dividatur

RESOLUTIO I.

LXXXVI. **D**ico primò, suppositio formalis est acceptio vocis pro suo significato tantum, ut *homo est currens*.

Nota per ly *tantum* in definitione positum, nos solum velle excludere directum ordinem ad ipsas litteras & syllabas, pro quibus vox materialiter accipi debet: undè definitionis hic est sensus, suppositio formalis est acceptio vocis pro suo significato sine directo ordine ad ipsas litteras & syllabas: per ly *significatum* autem in definitione positum, intelligitur quodcumque significatum à litteris & syllabis vocis condistinctum, ex his

LXXXVII. Colliges aliud hic esse accipi materialiter & formaliter, quam sit in aliis materiis: nam in aliis materiis, v.g. in hac propositione, *album est dulce*, accipi materialiter est accipi pro suo significato materiali, quod hic est accipi formaliter; accipi verò formaliter est accipi pro suo significato formali, quod etiam hic est accipi formaliter.

LXXXVIII. Petes, an non detur suppositio absoluta media inter materiale & formale?

LXXXIX. Respondeo primò negativè, quia sufficit dicere vocem sub uno respectu accipi materialiter, sub alio formaliter, ut hic, *omnis vox est monosyllaba*, vox quatenus accipitur tantum pro suis litteris, sumitur materialiter; quatenus sumitur pro hac & illa voce suis inferioribus, sumitur formaliter.

LXXXX. Respondeo secundò affirmativè, quia cum suppositio materialis definiatur acceptio vocis pro se ipsa tantum, & formalis pro suo significato tantum, & hæc sit acceptio pro utroque, commode dici potest absoluta, media inter utramque,

& mixta ex utraque.

LXXXXI. Respondeo tertio, dici posse, illam, nec esse materiale & formale simul, nec mediam absolutam, sed simpliciter materiale, quia non est acceptio vocis pro significato condistincto à litteris; qualis communiter intelligitur esse suppositio formalis.

R E S O L U T I O I I .

LXXXXII. **D**ico secundò, suppositio formalis dividitur in simplicem & personale;

LXXXXIII. Thomista & alii communiter suppositionem simplicem definiunt, quod sit acceptio vocis pro suo significato immediato tantum, ut *homo est species*. Per significatum immediatum sive primum & formale, intelligitur illud, ad quod significandum vox primario est instituta, sive id, quod menti audientis vocem primò occurrit.

LXXXXIV. Suppositionem verò formalem personale definiunt, quod sit acceptio vocis pro mediato significato tantum, ut *homo currit*: per significatum mediatum sive secundarium & materiale intelligunt, vel inferiora, id est, illa, de quibus vox prædicatur essentialiter; vel denominata, id est, illa, de quibus vox prædicatur accidentaliter, sed

LXXXXV. Contrà est primò, quod tam terminus singularis ut Petrus, quàm universalis, ut homo, possit supponi simpliciter & personaliter, ut patebit infra

LXXXXVI. Secundò. Quod terminus habens primum significatum & immediatum, v.g. Petrus, possit etiam supponi simpliciter & personaliter, ut statim.

LXXXXVII. Tertiò. Vox sumpta pro suo immediato significato tantum, ut vox Petrus in hac propositione, *Petrus ambulat*, sumitur personaliter, non autem simpliciter, ut patebit ex conclusionibus num. 99, & 101, adferendis.

LXXXXVIII. Confirmatur, in his propositionibus *homo secundum se est animal*, & *homo est animal*, ly *homo* habet idem significatum ex parte objecti, & tamen in prima propositione sumitur simpliciter, in secunda verò, suppositione absolutà, ut vocant, id est, medià inter simplicem & personale, vel saltem personaliter & simpliciter simul; ergò malè diversificant suppositionem simplicem & personalem pones diversa termini significata immediatum & mediatum: antecedens pro prima parte probabitur infra, Tract. 2. log. ubi ostendemus immediatum significatum vocis communis non distingui objectivè à mediato, quod hic malè supponunt; quare aliter

LXXXXIX. Suppositio simplex cum Scotò, Hurtado, Arriaga & aliis, defini debet, acceptio termini, sive singularis, sive communis, pro significato, quod habet dependenter ab intellectu, ut *Petrus est individuum logicum*, id est, Petrus conceptus tali conceptu individuante (quod est significatum dependens ab intellectu) est individuum logicum: item *homo est species*: ibi, est acceptio simplex termini singularis; hic, termini communis. hinc

c. Colliges, quod omnis vox, quæ supponitur simpliciter, debeat esse objectum secundæ intentionis formalis, de qua Tract. 1. log.

c. 1. Suppositio personalis est acceptio termini, sive singularis, sive universalis, pro significato quod habet independenter ab intellectu, ut *Petrus ridet*, *homo ambulat*; ritus enim & ambulatio sunt significata independentia ab intellectu.

Petes

CII. Petes primò, quare ita definierimus suppositionem personalem & simplicem?

CIII. Respondeo, quia supponi personaliter, secundum quod nominis ethimologia sonat, est supponi pro significato, quod terminò convenit secundum suam personam, non quod sola personae supponi possint personaliter, sed quod illae potissimae sint inter res, quae ita supponi possunt, a potiori autem parte sumitur denominatio, ut tamen res omnes sub illa definitione comprehenderemus, non definivimus suppositionem personalem, *acceptio termini pro suo significato, quod habet secundum suam personam*, sed pro significato, quod habet independentem ab intellectu; suppositionem vero simplicem, tamquam membrum illi oppositum, *acceptio termini pro significato quod habet dependentem ab intellectu*.

CIV. Petes secundò, an admitti debeat suppositio media, id est, absolutà, quae nec sit simplex vel personalis: vel una, quae sit simul simplex & personalis; inter simplicem & personalem?

CV. Respondeo negativè, quia quidquid supponitur formaliter, vel supponitur pro significato, quod habet dependentem ab intellectu, & sic supponitur simpliciter; vel pro significato, quod habet independentem ab intellectu, & tunc supponitur personaliter, nec assignari potest vox ulla, quae supponitur simul pro significato, quod habet dependentem, & pro significato, quod habet independentem ab intellectu.

CVI. Dices primò, vox Petrus in his propositionibus, *Petrus est ens, Petrus est conceptibilis*, supponitur tam pro significato, quod habet dependentem ab intellectu, quam pro eo quod habet independentem ab intellectu, ergò supponitur suppositione absolutà, vel saltem suppositione simplici & personali simul: probatur antecedens, quia tam sumptus pro significato quod habet dependentem ab intellectu, quam sumptus pro significato, quod habet independentem ab intellectu, est ens, conceptibilis &c.

CVII. Respondeo negando antecedens: ad ejus probationem distinguo antecedens, Petrus tam sumptus pro significato, quod habet dependentem ab intellectu, quam sumptus pro significato, quod habet independentem ab intellectu, est ens, conceptibilis &c. formaliter, & prout ista important praecisionem ab inferioribus, non prout ista absolute tali voce nominantur, nego antecedens: realiter, materialiter & identicè, concedo antecedens: sed isto sensu haec propositio, *Petrus est ens*, aequivalet huic, *Petrus est hoc individuum constans hoc corpore, & hac anima rationali*. Item haec propositio, *Petrus est conceptibilis*, aequivalet huic, *Petrus est hoc individuum &c.* Priori verò sensu haec propositio, *Petrus est ens*, aequivalet huic, *Petrus tam confuse conceptus, ut cum omni ente confundatur, & à solo non ente distinguatur, est ens*: & haec, *Petrus est conceptibilis*, aequivalet huic, *Petrus tam confuse conceptus, ut confundatur cum omni conceptibili, & solum distinguatur à non conceptibili, si detur, est conceptibilis*.

CVIII. Dices secundò: eadem vox potest sumi pro suo immediato & mediato significato, ergò & supponi simpliciter & personaliter simul, ergò datur suppositio simplex & personalis simul: probatur antecedens in voce Petrus in hac propositione, *Petrus est ens formaliter & identicè seu realiter*, ergò &c.

CIX. Respondeo negando consequentiam, quia suppositiones simplex & personalis, non sufficienter diversificantur pones immediatum & mediatum significatum vocis, pro quo vox supponatur, ut con-

stat ex dictis à num. 93. ad 99.

CX. Suppositio personalis subdividitur in essentialem, & est acceptio termini &c.; pro significato essentiali independentem ab intellectu, ut *Petrus est corpus*; & accidentalem, & est acceptio termini &c.; pro significato accidentali independentem ab intellectu, ut *Petrus est quantus*.

CXI. Petes tertio, an rectè Arriaga in summulis dividat suppositionem personalem in singularem, quam definit: *acceptio termini singularis pro suo significato singulari*; & communem, quam definit: *acceptio termini communis pro suo significato communi*.

CXII. Respondeo negativè, quia sicuti non datur significatum commune independentem ab intellectu, ita nec acceptio personalis termini pro suo significato communi, nam hæc, ipsomet Arriaga loco citato eam definiente, est *acceptio termini ad significandum id quod res habet secundum se*, id est, independentem ab intellectu; Vnde illa suppositio personalis communis, erit personalis, & non erit: erit, ut supponit ipse, non erit, quia non erit acceptio termini pro significato, quod habet independentem ab intellectu.

D V B I U M V.

Quid descensus Logicus, & quæ illius species.

R E S O L U T I O I.

CXIII. Dico 1. descensus Logicus est argumentativa progressio ab universali ad particularia sufficienter enumerata; ut *omnis homo est animal*, ergò *Petrus est animal*, ergò *Paulus est animal*, & sic de cæteris, ergò *omnis homo est animal*.

CXIV. Dixi, sufficienter enumerata, quia, si vel unū tantū omittatur, descensus fuisset falsus, nā si numerando Apostolos solum Iudam omittendo, dicas, *Petrus est praedestinatus, Paulus est praedestinatus, & alii novè sunt praedestinati*, ergò *omnes Apostoli sūt praedestinati*; non sequitur, quia Iudas non est praedestinatus.

CXV. Petes, quid sit ascensus Logicus?

CXVI. Respondeo, est argumentativa progressio à particularibus sufficienter enumeratis ad universale: ut *Petrus est animal, Paulus est animal, & ceteri sunt animal*, ergò *omnis homo est animal*.

R E S O L U T I O II.

CXVII. Dico 2. descensus Logicus est quadruplex, Copulativus & Copulatus, Disjunctivus & Disjunctus.

De descensu Copulativo.

CXVIII. Dico descensus Copulativus, vel, ut aliū, Universalis & Distributivus, est, qui fit ab universali ad omnia particularia seorsim sumpta, id est, in diversis propositionibus explicite, vel implicite; ut *omnis homo est animal*, ergò *Petrus est animal*, ergò *Paulus est animal*; ibi explicite: hic implicite, ergò & *Petrus, & Paulus & ceteri sunt animal*.

CXIX. Descensus Copulativus est duplex, unus completus & absolutus, & est ab universali ad omnia particularia generum & specierum; ut *omne animal est sensitivum*, ergò *omnes canes, omnes boves &c. sunt sensitivi*. Alter accommodus & incompletus, qui est ab universali ad omnia genera vel species, non verò ad omnia particularia; ut *omne animal fuit in Arca Noè*, ergò *fuit aliquod animal cujusque speciei in Arca Noè*; non verò omnia individua cujusque speciei vel generis: nam nostra felis in ea non fuit.